

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі
Спорт және дене шынықтыру істері комитетінің
«Қысқы спорт түрлері бойынша олимпиадалық даярлау
орталығы» РМҚК
2022 жылғы сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу
туралы талдамалық анықтама

Щучинск қ.

2023 жылғы «21» шілде

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Спорт және дене шынықтыру істері комитетінің «Қысқы спорт түрлері бойынша олимпиадалық даярлау орталығы» РМҚК директорының (бұдан әрі – Кәсіпорын) 2023 жылғы 27 маусымдағы №04-04/173 бұйрығымен Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі аппараты басшысының міндетін атқарушы Ж. Мухтарованың №11-03-13/1337 хатын орындау үшін-2023 жылғы 6 маусымнан бастап 2023 жылғы 25 шілдеге дейінгі мерзімде Кәсіпорында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы шешім қабылданды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің уәкілетті тұлғасы болып сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің басшысы Арман Жасқайратович Жаныбеков айқындалды.

2023 жылғы 29 маусымға дейінгі мерзімде уәкілетті тұлғаға талдау жүргізу үшін ақпарат көздерін ұсына отырып, ақпарат жинауға және ұсынуға кадрлар бөлімінің басшысы А. Н. Аюпова және бас бухгалтер Н.Н. Суняева жауапты болып тағайындалды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері туралы 2023 жылғы 25 шілдеге дейінгі мерзімде Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің жұмыс тобына анықтамамен хабарлау қажет (бұйрықтың көшірмесі қоса беріледі).

1. Персоналды басқару

1). Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің атауы: мемлекеттік сатып алу туралы шартты заңсыз бұзу нәтижесінде мемлекеттік сатып алу бойынша мемлекетке 253 450 теңге сомасына материалдық залал келтіру.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы: мемлекеттік сатып алу бөлімінің басшысы А. С. Кожахметова (Оспанбекова) өз әрекеттерімен лауазымдық міндеттерін бұзды, бұл 2022 жылғы 30 қрашадағы №604 Мемлекеттік сатып алу туралы шарттың бұзылуына әкеп соқтырды және одан әрі өз дәлелдерімен Кәсіпорынға қойылған талап-арыздарды жоққа шығара алмады, нәтижесінде 2023 жылғы 20 сәуірде Ақмола облысының мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты Кәсіпорыннан 253 450 теңге өндіріп алу туралы шешім қабылдады.

Ескертпе: Мемлекеттік сатып алу бөлімінің басшысы А.С. Кожахметоваға 253 450 теңге сомасында мемлекетке келтірілген залалды

сот тәртібімен немесе ерікті түрде өтеу тәртібімен кері талап (регресс) құқығын қолдана отырып, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын бұзушылықтарды жою жөнінде дереу шаралар қабылдауды ұсынамын.

Сот регрессиялық рәсімдері аяқталғаннан немесе Кәсіпорынның кассасына келтірілген залалды ерікті түрде енгізгеннен кейін А.С. Кожахметоваға жұмыс беруші тарапынан тәртіптік ықпал ету шараларын қолдану туралы шешім қабылдансын.

2). Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің атауы: Кәсіпорынның мемлекеттік тұрғын үй қорының тұрғын үйлерінде тұру бойынша шарттар мен есеп айырысулардың болмауы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы: Кәсіпорынның тұрғын үй комиссиясында рұқсаттарды, құжаттар мен материалдарды тиісінше ресімдемей, мемлекеттік тұрғын үй қорының тұрғын үй алаңдарын заңсыз иемдену. Мемлекеттік тұрғын үй қорының тұрғын үй-жайларында тұратын қызметкерлер екінші реттік болып табылатын өтем шарты бойынша коммуналдық қызметтердің шығындарын өтейді. Мемлекеттік тұрғын үй қорынан тұрғын үйді жалдау шарты бастапқы болып табылады.

Ескертпе: Қазақстан Республикасы Құрылыс және Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері агенттігі төрағасының 2011 жылғы 26 тамыздағы № 306 «Мемлекеттік тұрғын үй қорындағы тұрғын үйді пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерін есептеу әдістемесін бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, Кәсіпорынның мемлекеттік тұрғын үй қорының заңсыз тұрғын үй алаңдарын алып жатқан барлық қызметкерлерді дереу шығарып тастауды, өтініш беру және Кәсіпорынның тұрғын үй комиссиясының отырыстарын өткізу жолымен олардың тұруын тиісті түрде ресімдеуді, сондай-ақ мемлекеттік тұрғын үй қорынан тұрғын үйлерді жалдау шартын тиісінше ресімдеуді және бірінші кезекте осы шарттар бойынша тұру үшін есеп айырысуды жүргізуді ұсынамын.

3). Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің атауы: Кәсіпорынның ішкі бұйрықтарына заң бөлімі басшысының парақтап қол қоюы жоқ немесе қол қоюға құқық берілмеген тұлғаның қол қоюымен (жұмыс берушінің уәкілетті актісімен емес) жүргізілген.

Мысалы, ынталандырушы үстемеақы туралы бұйрықтар заң бөліміне қосымшасыз келісуге енгізіледі, ал қолданыстағы заңнама жұмыс беруші актілерінің барлық беттерін, оның ішінде қосымшаларды парақтауды талап етеді. Осының нәтижесінде бұл құжаттар заң сараптамасын алмайды, яғни барлық жауапкершілік келісуді жүргізетін лауазымды тұлғаларға жүктеледі. Бұйрықтардың расталмаған қосымшаларын ауыстыру, жұмысшылардың құқықтары мен мүдделерін бұзу, сондай-ақ қатаң есептіліктің бухгалтерлік құжаттарына бұрмаланулар енгізу арқылы Кәсіпорын басшылығын адастыру ықтималдығы жоғары.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы: Кәсіпорын қызметкерлерінің өз құқықтарын іске асыруында, сондай-ақ Кәсіпорынның мемлекеттік мүлкін заңсыз сатуда және Қазақстан Республикасының

қолданыстағы заңнамасын өзге де бұзушылықтарда сыбайлас жемқорлық тәуекелі бар.

Ескерту: Мен ұсынамын: 1). барлық келісілмеген бұйрықтардың күшін жою және оларды Кәсіпорынның заң бөліміне қайта келісуге жіберу арқылы аталған бұзушылықтарды жою. 2). Кәсіпорынның заң бөлімінің басшысы әр параққа қол қоймай, бұйрықтарға қол қоюдың қатал тәжірибесін тоқтатыңыз.

4). Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің атауы: мемлекеттік сатып алу бөлімінің басшысы А.С. Қожахметова әлеуетті өнім берушінің үлестес тұлғасымен Мемлекеттік сатып алу бойынша шарттарды келісуі және жасасуы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы: 2015 жылғы 4 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» заңының 2-бабы 3) тармақшасына сәйкес, әлеуетті өнім берушінің үлестес тұлғасы-шешімдерді айқындауға және (немесе) осы әлеуетті өнім беруші қабылдайтын шешімдерге, оның ішінде мәмілеге байланысты ықпал етуге құқығы бар кез келген жеке немесе заңды тұлға, жазбаша нысанда жасалған, сондай-ақ осы әлеуетті өнім берушінің өзіне қатысты осындай құқығы бар кез келген жеке немесе заңды тұлға.

Мәселен, мемлекеттік сатып алу бөлімінің басшысы А.С. Қожахметова 2023 жылы 7 наурызда некеге тұрып, тегін Оспанбековадан Қожахметоваға ауыстырды және 2023 жылғы 19 маусым – 2023 жылғы 4 шілде аралығында жұбайының жақын туысымен 6 578 423,04 теңге сомасына тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алудың 4 шартын жасасты, бұл заңсыз болып табылады.

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу туралы шарттарды бұзудан бас тартқан жағдайда құқық қорғау органдарына және мемлекеттік аудит органдарына жүгінуді ұсынамын.

5. Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің атауы: кадрлар бөлімі басшысының атқаратын лауазымына Аюпова (алдыңғы. Махметова) А. Н. қойылатын біліктілік талаптары сәйкес келмеуі.

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 «Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы» бұйрығының 48-параграфының 152-тармағына сәйкес, кадрлар бөлімі бастығының лауазымына қойылатын біліктілік талаптары кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және тиісті мамандық бойынша, оның ішінде басшы лауазымдарда кемінде 5 жыл жұмыс өтілі болуы қажет. Еңбек қызметі және оқу туралы ұсынылған деректерге сүйене отырып, А. Аюпова біліктілік талаптарына сәйкес келмейді.

А. Н. Аюпованың жоғары заң білімі бар және лауазымдарда кадрларды басқаруды ұйымдастыру бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі жоқ.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы: қызметкердің мемлекеттік қаржы құралдарымен заңсыз байытуының іске асырылған сыбайлас жемқорлық тәуекелі бар.

Ескертпе: жоғарыда аталған қызметкерді жұмыс берушінің бастамасы бойынша атқаратын лауазымынан босату жөнінде дереу шаралар қабылдауды, сондай-ақ заңсыз алынған бюджет қаражатын жалақы, ынталандырушы үстемеақылар, сыйлықақылар, сауықтыруға арналған жәрдемақылар және осы қызметкердің дербес шотында өзге де төлемдерді мәжбүрлеп не ерікті түрде қайтару мәселесін шешуді ұсынамын.

Бұзушылық: А. Аюпованың жұмыстан босатылуы нәтижесінде қызметкердің бастамасы бойынша берілген өтінішке сәйкес жойылды.

2. Мүдделер қақтығысын реттеу

Мүдделер қақтығысы анықталған жоқ.

3. Мемлекеттік қызмет көрсету

ҚСТ ОДО өз қызметінде Мемлекеттік қызмет көрсетпейді.

4. Рұқсат беру функцияларын іске асыру

ҚСТ ОДО өз қызметінде рұқсат беру функцияларын жүзеге асырмайды.

5. Бақылау функцияларын іске асыру

1). Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің атауы: Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің хабарламалары 31.01.2022 ж., 28.02.2022 ж., 31.03.2022 ж., 30.04.2022 ж., 31.05.2022 ж., 30.06.2022 ж., 31.07.2022 ж., 31.08.2022 ж., 30.09.2022 ж., 31.10.2022 ж., 30.11.2022 ж., 31.12.2022 ж. тіркелген еңбек шарттарының саны мен МЗЖ және ӘА бар қызметкерлер саны арасындағы алшақтықтар туралы хабарламасы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы: ҚР ӘҚБтК-нің 462-бабы «Мемлекеттік инспекциялар мен мемлекеттік бақылау және қадағалау органдарының лауазымды тұлғаларына олардың қызметтік міндеттерін орындауына кедергі жасау, қаулыларды, нұсқамаларды және өзге де талаптарды орындамау» мемлекеттік статистикалық есептілікті бұрмалау бойынша бойынша лауазымды адамдарға 100 АЕК мөлшерінде айыппұл түрінде жазаны көздейді.

Ұсынымдар: кадрлар бөлімінің басшысы А. Аюповаға мемлекеттік статистикалық есептіліктің мәліметтерін жинау және өңдеу бойынша әлсіз және ұйымдастырылмаған жұмысты қатаң көрсетсін және болашақта мұндай бұзушылықтарға жол бермеу үшін шұғыл шаралар қабылдансын.

А. Аюповаға қатысты жол берілген бұзушылықтар үшін тәртіптік ықпал ету шараларын қолдануды ұсынамын.

Ескерту: деректер ҚР ҚМ МКК салық төлеушінің кабинеті арқылы алынды.

2). Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің атауы: Салық міндеттемелерін уақтылы орындамау, сондай-ақ бақылау салық органдарына жүктелген бюджетке төленетін міндетті төлемдерді есептеу мен уақтылы төлеудің толықтығы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы: Ақмола облысы бойынша МКД Бурабай ауданының мемлекеттік кірістер басқармасының 22.06.22 ж., 04.07.22 ж., 19.08.22 ж., 28.11.22 ж., 15.12.22 ж., 30.12.22 ж. Кәсіпорын салықтары бойынша салық есептілігін ұсыну кезіндегі 300.00 100.00, 200.00. салық есептілік нысандарының бұзушылықтары туралы хабарламалары.

Қазақстан Республикасының Кодексі «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» (Салық кодексі) 96-бабына сәйкес тәуекел дәрежесі төмен осы бұзушылықты Бурабай ауданының мемлекеттік кіріс органдары анықтады.

Ұсынымдар: Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуге уәкілетті тұлға бас есепші Н.Н. Суняеваға бұдан былай мұндай фактілерге жол бермеуге нұсқау берді.

Ескертпе: 100.00, 200.00, 300.00 салықтық есептілік нысандары Ақмола облысы Бурабай ауданының мемлекеттік кірістер органдарына жіберілді.

3). Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің атауы: Ішкі мемлекеттік аудит органдарының камералдық бақылауында белгіленген мемлекеттік сатып алу саласындағы бұзушылықтар.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің сипаттамасы:

1. Хабарлама № 111010000-ЦЦП-18-191114 Мемлекеттік сатып алу туралы шарт жасасқанға дейін мемлекеттік сатып алудың күшін жою, №8634699-1 «Kurvinen жүйесін толықтыруға арналған жиынтықтауыштар» камералдық бақылауымен белгіленген, бұзушылықтар №18 тәуекел бейініне жатады;

2. Хабарлама №111010000-1-9-179551 Мемлекеттік сатып алу туралы шарт жасасқанға дейін мемлекеттік сатып алудың күшін жою, камералдық бақылаумен белгіленген, №8035103-1 «Муфталарды орнату бойынша жұмыс»;

3. Хабарлама №111010000-ЦЦП-11-178477 Мемлекеттік сатып алу туралы шарт жасасқанға дейін мемлекеттік сатып алудың күшін жою камералдық бақылаумен белгіленген, бұзушылықтар №1, № 7982703-1 «Қысқы дизель отыны» тәуекел бейініне жатады;

4. № 111010000-1-1-174839 хабарлама конкурстық құжаттамаға (аукциондық құжаттамаға) өзгерістер енгізу камералдық бақылауда белгіленген, бұзушылықтар « Физикалық күзет қызметі» №11, № 7776006-2 тәуекел бейініне жатады;

5. Хабарлама №111010000-1-1-174838 Мемлекеттік сатып алу туралы шарт жасасқанға дейін мемлекеттік сатып алудың күшін жою камералдық бақылаумен белгіленген, бұзушылықтар «Соңғы муфталарды орнату жөніндегі жұмыстар» №1, № 7775718-1 тәуекел бейініне жатады;

6. Хабарлама №111010000-1-1-174431 Мемлекеттік сатып алу туралы шарт жасасқанға дейін мемлекеттік сатып алудың күшін жою. Камералдық бақылаумен анықталған бұзушылықтар №1, №7718477-1 «Физикалық қорғау қызметтері» тәуекел бейініне жатады.

7. Хабарлама № 111010000-ЦЦП-11-173327 Мемлекеттік сатып алу туралы шарт жасасқанға дейін мемлекеттік сатып алудың күшін жою. Камералдық бақылау арқылы анықталған бұзушылық №1, №7668366-1 «Бассейн мен саунаны жеңіл жөндеу жұмыстары» бұзушылықтар №11 тәуекел профиліне жатады;

8. Хабарлама № 8932367-1 «Баннерлерді дайындау, монтаждау бойынша жұмыс» сатып алуды болдырмау. №10047467-1 «Шаңғы-роллер трассаларының асфальтбетон жабынын ағымдағы жөндеу жұмыстары» камералдық бақылауымен белгіленген сатып алуды жою, бұзушылықтар № 11 тәуекел бейініне жатады.

Ұсынымдар: Мемлекеттік сатып алу бөлімінің басшысы А. Қожахметоваға мемлекеттік статистикалық есептіліктің мәліметтерін жинау және өңдеу бойынша әлсіз және ұйымдастырылмаған жұмысты қатаң көрсетсін және болашақта мұндай бұзушылықтарға жол бермеу бойынша шұғыл шаралар қабылдансын.

А. Қожахметоваға қатысты жол берілген бұзушылықтар үшін тәртіптік ықпал ету шараларын қолдануды ұсынамын.

Ескертпе: аталған бұзушылықтар сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің жоғары дәрежесінде болады.

6. Ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтен туындайтын өзге де мәселелер

Жоқ.

7. Қосымшалар

10 (он) парақта құжаттардың көшірмелері.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің басшысы

(қол қойды) **А. Жаныбеков**